

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 551/2024
20.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ... број ..., чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Милан Јоксовић, адвокат из ..., ради заштите од злостављања на раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1769/23 од 18.10.2023. године, у седници одржаној 20.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1769/23 од 18.10.2023. године у ставу првом и другом изреке.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1769/23 од 18.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П1 18/16 од 22.12.2022. године којом је одбијен тужбени захтев да се утврди да је тужилац претрпео злостављање на раду у периоду од 2012. године до 2016. године од стране групе запослених и то финансијског директора ВВ, генералног директора ГГ, техничког директора ДД, генералног директора ЂЂ и новопостављеног генералног директора туженог ЕЕ на начин ближе описан у ставу првом изреке пресуде, да се обавезе тужени да тужиоцу исплати 9.000.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете и то по 3.000.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због повреде части и угледа, на име претрпљених душевних болова због повреде слободe и права личности и на име претрпљеног страха са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате, да се обавезе тужени да ову пресуду објави у дневним новинама „Политика“ о свом трошку поштујући правила прописана Закона о заштити података о личности и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 519.400,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби, а ставом трећим изреке, одбијен захтев туженог за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију побијајући је у ставу првом и другом изреке због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку у смислу члана 408., у вези члана 403. став 3. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23), у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 10/23) и члана 29. став 5. Закона о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС“ број 36/10) Врховни суд је оценио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био запослен по основу уговора о раду од 16.10.2007. године измењеног са више анекса, последњи пут анексом број 8 од 01.02.2013. године којим је са претходне позиције комерцијалног руководиоца дивизије унутар сектора I IS премешен у новоосновани сектор Индустрија и постављен на радно место комецијалног руководиоца дивизије I CS (једне од дивизија у саставу сектора Индустрија) са директно надређеним финансијским директором за кога је именован ВВ и техничким директором целог сектора Индустрија ДД коме је директно надређени био генерални директор ГГ, а све ради реорганизације на нивоу целе корпорације. Тужилац је до маја 2013. године радио на важним пројектима у оквиру туженог када је почео пријављивати неправилности због чега је дошло до промене понашања запослених и руководилаца према њему које је резултирало и његовом изолацијом. Услед оваквог понашања према њему тужилац је почетком 2014. године покренуо поступак узбуњивања пред компанијским Омбудсманом у седишту туженог у ... од када више није добијао задужења већ су га спречавали да ради да би 29.12.2015. године тужиоцу био отказан уговор о раду због престанка потребе за радом пошто тужилац није прихватио премешај на друго радно место. Тужиоцу је исплаћена отпремнина око 2.000.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је понашање туженог према тужиоцу које је резултирало престанком радног односа није последица злостављања на раду већ потенцијално последица предузетих радњи узбуњивања због чега су правилно одбили захтев тужиоца да се утврди да је претрпео злостављање на раду и као последицу тога да је претрпео нематеријалну штету у виду претрпљених душевних болова због повреде части и угледа, слободе и права личности и страха.

По оцени Врховног суда неосновано се ревизијом тужиоца указује на погрешну примену материјалног права.

Према одредби члана 29. став 1. Закона о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС“ број 36/10) запослени који сматра да је изложен злостављању на раду од стране послодавца са својством физичког лица или одговорног лица у правном лицу може против послодавца да поднесе тужбу пред надлежним судом у року из члана 14. став 2. овог закона, а према члану 30. истог Закона запослени који сматра да је изложен злостављању може у поступку пред надлежним судом да захтева утврђење да је претрпео злостављање, забрану вршења понашања које представља

злостављање, забрану даљег вршења злостављања, односно понављања злостављања, извршење радње ради уклањања последица злостављања, накнаду материјалне и нематеријалне штете, у складу са законом, објављивање пресуде донете поводом тужби из тачке 1 - 4. овог члана.

Полазећи од садржине наведених законских одредаба и одредбе члана 6. став 1. Закона о спречавању злостављања на раду који прописује да је злостављање, у смислу овог закона, свако активно или пасивно понашање према запосленом или групи запослених код послодавца које се понавља, а које за циљ има или представља повреду права достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог и које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада или доводи до тога да се запослени изолује или наведе да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор, те одредбе члана 5. Правилника о правилима понашања послодавца и запослених у вези са превенцијом и заштитом од злостављања на раду („Службени гласник РС“ број 62/10) којим је прописано да се не сматрају злостављањем, између осталог, појединачни акт послодавца (решење, понуда анекса уговора о раду, упозорење и друго) којим се решавало о правима, обавезама и одговорностима из радног односа против кога запослени има право на заштиту у поступку прописаним посебним законом, као и ускраћивање и онемогућавање права утврђених законом, општим актом или уговором о раду чија се заштита остварује у поступку код послодавца и пред надлежним судом (неисплаћивање зараде и других примања, одређивање прековременог рада супротно закону, ускраћивање права на дневни, недељни и годишњи одмор и слично) и одредаба Закона о заштити узбуњивача произилази да понашање запослених код туженог према тужиоцу не представља радње злостављања на раду у смислу цитираних законских одредби, већ је последица његовог потенцијалног узбуњивања у смислу одредбе члана 2. став 1. тачка 1. Закона о заштити узбуњивача, а кроз откривање информација о наводном кршењу прописа код туженог услед чега се последице на које тужба указује могу сматрати само као евентуално штетне радње у смислу заштите узбуњивача, а не злостављања на раду, како то правилно закључују нижестепени судови па су стога супротни наводи ревизије тужиоца неосновани.

Осталим наводима ревизије оспорава се правилност утврђеног чињеничног стања из ког разлога се сходно члану 407. став 2. ЗПП ревизија не може изјавити.

Обзиром да није утврђено да је дошло до злостављања на раду правилно је одбијен захтев за накнаду нематеријалне штете, па је на основу изложеног применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**